

„Eugen Onegin“ avas teatrihooaja

Esiendus 7. novembril „Estonias“

Sügishall ja vihmas nestunud novembriõhtu oli raamiks kaunile kunstile, mille nautimiseks oli avanud oma uued ukseid meie vana „Estonia“ Erielse tähtsuse omas aga see ligikaudu kümneaastase ajavahemiku järel taas uuslavastuses antud „Eugen Onegini“ esietendus — see oli „Estonia“ teatri kaunis panus Oktoobripidustuste 27. aastapäevaks.

Puškini värssromaanist ligi poolsada aastat hiljem Tšaikovski loomejõul ooperiks ümbersündinud „Eugen Onegin“ oli nõudnud seekord näitlejailt ja lavastajailt hulk pingutatavat tööd. Lühike ettevalmistusaeg ja vastselt loodud lavastamisvõimalused olid tõestuseks sellest heast ja ajast üleküündivast tahtest, mis laskis „Estonial“ soovitud tähtpäeval oma ukseid avada.

Käesolev „Eugen Onegini“ uuslavastus oli valminud esietenduseks Eino Uuli ja Priit Nigula tihedas koostöös. Esimene neist oli olnud lavastajana meeldivalt leidlik vastsete teatriolude ärakasutamisel ja oskas vähese ga tuua lavale olulist värskust. Priit Nigula andis muusikajuhina omalt poolt tublit tööd lisaks ja on vist küll põhjust arvata, et mainitud kahe osava töömehe kättes esietenduseks valminud „Eugen Onegin“ kristalliseerub veelgi kunstipärasemaks.

Ooperi nimiosalisena, galantse, kuid blaseerunud Eugen Oneginina nägime rambivalguses Tiit Kuusikut. Näitleja oli nimetatud rolli kujutamisel järjekindel oma blaseerumuspoosis, millest avaldus Onegini tüütus seltskonna vastu ja igavus üleküllastumisest. Kui ooperi viimases vaatuses vallutab Onegini hingelist tühjust kirest piitsutatud tunne, siis oli Kuusiku Onegin siingi väljendusis usutav ja jõuliselt veenev.

Martin Taras Lenski osas, kes „õilis hingelt, meel luule võludele ant“, interpreteeris oma osa siira tundekülusega. Ja kui Lenski tundeerksus ja süttivus olid paiguti tõlgitsetud tasakaalukama väljendusega, siis oli Lenski meile niigi haaravalt mõistetav.

Kontrastset Larini õestepaari — Tatjanat ja Olgat — kehastasid Elsa Maasik ja Jenny Siimon. Elsa Maasik oli oma osas veenvalt nüansirikas ja laskis tõlgitsemises läbi tunda paiguti enam, paiguti vähem Puškini Tatjana põhiloomust, mille kohta kirjanik ise ütleb: „Ta oli vaikne, kurb ja arglik; tal andsid kõik, mis elu keelas, romaanid, kaunid pettelood...“ Elsa Maasiku Tatjana pääses nauditavalt mõjule aga ka unistusist tegelikuks saanud tundehaaravuses ja ta oli inimlikult, kuid ometi ülla kujuna, usutav Onegini hiljaksjäänud tunde loobumisel.

Jenny Siimon oma osas püüdis anda nii väliselt kui tundetõlgitusel Tatjanale vastandlikku Olgat, nagu kirjanikki on õekseid iseloomustanud Ühenduses sellega oli üsna õnnestunud hetki Olga elurõõmu ja südamliku vitsaluse maskeerimisel, kuid ometi jäi vist midagi puudu sellest Olgast, keda Puškin oli oma romaanis elustanud.

Helmi Einer Tatjana ja Olga emana oli omal kohal ja Ott Raukas hästi sümpaatne vürst Greminina. Pisu kahvatuks jäi mänguesituselt Melitta Vennikase amm kellelt oleks oodanud enam südamlikku vanainimeslikkust ja oma hooletusesse kiindumise rõhutamist.

Värskelt esietenduseks valminud Vold Haasi dekoratsioonid andsid

oma lihtsas stiliseerituses harmoneeriva raami ooperi tegevusikule ja Natalie Mei näitas ka nappides tingimustes saadud riietuse osas rohket leidlikkust ja head maitset.

Publik tänas osalisi tehtud töö eest rohke aplausiga ja lahkus tundega, et eelolev hooaeg viib meie teatrikunsti taas avaramale teele, viib kõrgemale sellest, millele viimased aastad olid ta surunud. —sk.

„Õhtuleht“ 10. 11. 44